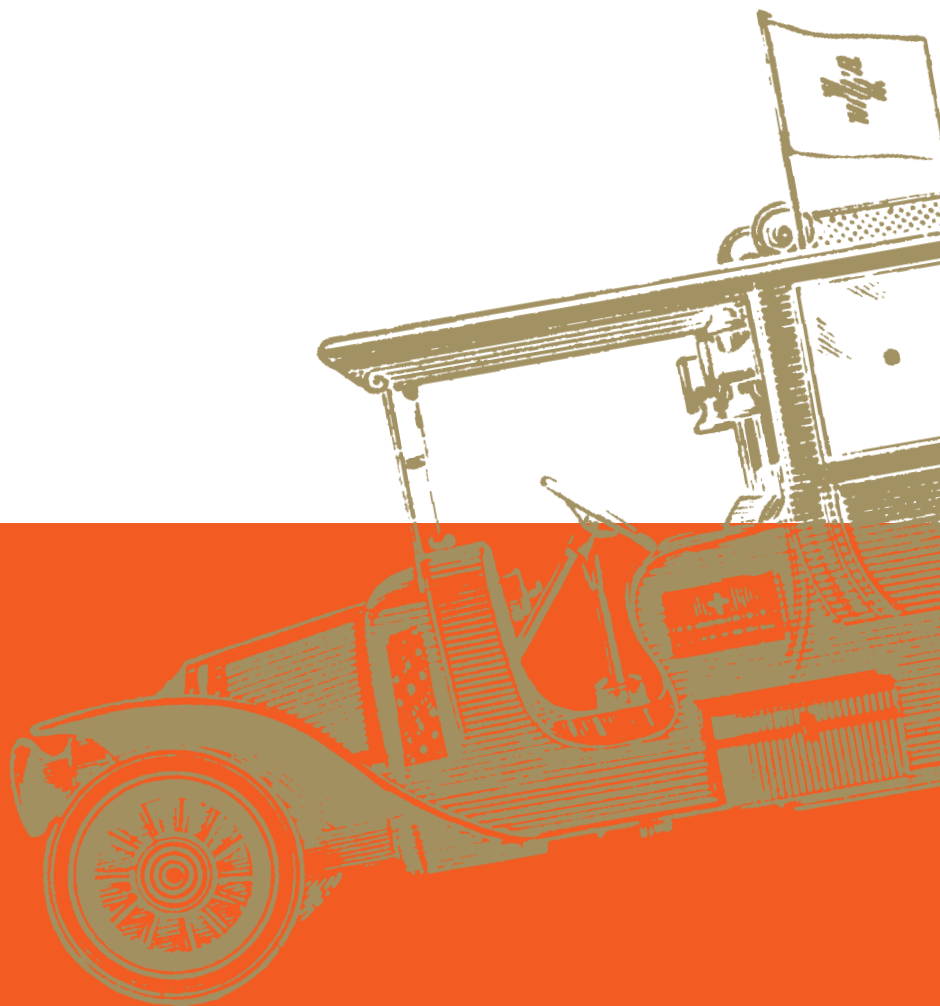

2 0 1 1

PREGÓ DE LA FIRA I FESTES DE L'ASCENSIÓ 2011
A CÀRREC DE LA SENYORA **HERMÍNIA JUBANY I BERGA**

Jubany Berga, Hermínia (5/2011)

«Pregó d'Hermínia Jubany i Berga»

Pregó de la Fira i Festes de l'Ascensió / Ajuntament de Granollers / Arxiu Municipal de Granollers

PREGÓ DE LA FIRA I FES-
TES DE L'ASCENSIÓ 2011
A CÀRREC DE LA SENYORA
HERMÍNIA JUBANY I BERGA

2 0 1 1

PREGÓ DE LA FIRA I FESTES DE L'ASCENSÍO 2011
HERMÍNIA JUBANY I BERGA

EDICIÓ: AJUNTAMENT DE GRANOLLERS
DISSENY: AMADOR GARRELL
CORRECCIÓ: DOINA. SERVEIS LINGÜÍSTICS, SL

IMPRESSIÓ: IMPREMTA MUNICIPAL DE GRANOLLERS
DL: B-16.367-2012

Il·lustríssim senyor alcalde, senyores i senyors regidors, granollerines i granollerins, amics tots.

Abans de res, voldria expressar el meu agraïment al nostre Ajuntament per la distinció que m'ha atorgat en fer-me pregonera de la Fira i Festes de l'Ascensió.

Davant d'aquest honor, he de dir que m'he sentit afalagada, però també sorpresa. No m'esperava que, per a Granollers, tingués una feina per fer. Creia que estava retirada.

Sóc persona de viure el dia a dia i sols preveure un xic pel demà; pensar en el passat només ho faig per tenir en compte la història, però no en tinc cap enyorament. Ara repassaré una mica com veig i he viscut la meva ciutat.

Recordar la infància, la joventut i la maduresa i presentar-me aquí davant de tots vosaltres intentant explicar com durant la meva vida he vist Granollers, com l'he sentit, viscut i també l'he estimat.

Parlaré de l'Ascensió, però primer m'agradaria mencionar que avui fa setanta-tres anys va haver-hi el bombardeig. És un fet que no es pot oblidar. El dolor pels més de dos-cents morts, el desassossec i la pena que sentien els vius. El poble es va adonar que ho tenia tot perdut.

Vaig néixer el 7 de desembre de 1936, al número 16 de l'avinguda de Francesc Ribes, anomenada carretera de Cardedeu, en una casa de planta baixa amb soterrani i una eixida bastant gran. La mare m'explicava que estava rentant roba a les nou del matí. L'onada expansiva va provocar un tremolor i es van trencar els vidres de la porta del menjador i de la finestra de la cuina. Va pujar espantada per veure si jo m'havia despertat i no dormia. Aquell dia hi va haver un tragí de cotxes i carros que portaven gent a l'hospital i, per descomptat, al cementiri. Davant de casa meua hi havia un regueró de sang que duia fins a l'hospital. Tot el veïnat va col·laborar per netejar la carretera amb galledes d'aigua. Van tardar uns dies a solucionar-ho.

Uns mesos després del bombardeig, el 8 de novembre del 1938, va morir el meu pare a l'hospital general de Cofrents, de tifus. El 2007, amb el procés que hi havia de la memòria històrica, em va entrar com un neguit per anar-hi, per indagar si el que m'havien explicat era cert. En arribar-hi, semblava que revivia algunes cartes del pare, que explicava com era: muntanyes abruptes i algunes feixes de conreus molt escadusseres. És un lloc del País Valencià molt diferent de com el coneixem. El poble és petit, però molt ben cuidat. Als seus peus, hi passa el riu Cabriel, que, després de fer una volta al poble, es troba el Xúquer, del qual és el principal afluent. Ara també reparen el castell. L'Ajuntament és un edifici de construcció moderna. Vaig decidir entrar dins i li vaig demanar a l'oficinista si podia consultar una defunció, produïda a l'hospital de la població. Per tal que sabés de qui es tractava, li vaig haver d'ensenyar la partida de naixement del meu pare. Ella se la va llegir i va anar a buscar el llibre d'inscrits. Efectivament, hi era. Vaig sentir-me molt afortunada de trobar constància exacta que el que m'havien explicat era veritat, no com moltes altres persones que avui dia encara no han trobat els seus morts.

La meua mare em va haver de pujar tota sola. Vaig viure a la casa de la carretera fins als nou anys. En aquella època la veia poc perquè sempre treballava. El dissabte a la tarda i el diumenge feia festa.

Durant la setmana em vigilaven diferents veïns. La del costat de casa era modista i tenia moltes noies a cosir. Jo, com si no les sentís, escoltava les històries que explicaven i feia veure que jugava. En Vicenç, el marit de la modista, era esquilador d'ovelles però el seu *hobby* eren els ocells. Tenia un munt de gàbies amb cadeneres, verdums i pinsans. Anava a concursar. Un diumenge, jugant, vaig caure i la rapidesa i l'encert de l'Antoni Cumella em van salvar la vida. El doctor Torrents el va felicitar. Avui no seria aquí.

El pregoner de la setmana, en Josep Salvador, tocava la trompeta. El seguia, a vegades; arribava fins al parc. Allà m'encantava i la mare no sabia on era i s'enfadava molt. Al parc hi havia gronxadors bastant vells, però que encara servien per gronxar-s'hi. Tenien molta requesta, sempre hi havia canalla, i també uns arbres grandíssims que he trobat molt a faltar.

A l'escola Educator

La senyoreta Enriqueta Alsina ens va dir: "Poseu-vos la bata i un braç lliure, que anirem a la Creu Roja a vacunar-vos de la verola." Recordo una situació molt desagradable, amb fred, els vailets tots esvalotats, les nenes somicant... i, caminant un bon tros, de sobte vaig entrar en un lloc on la majoria plorava. Que interessant!, hi havia unes senyores vestides de blanc. Tot plegat, ens feien dues ratlletes al braç i al col·legi una altra vegada.

Aquell dia, vaig quedar encantada de la casa, i de la feina que feien. Després, de més gran, vaig haver d'acceptar que no podia estudiar; els estudis eren cars i havia de treballar.

Un any, per l'Ascensió, el fill d'uns veïns va ser elegit capità de la cavalleria per encapçalat la desfilada, tot un esdeveniment al barri! Tots a veure'l, a dalt del cavall, camisa blanca i pantalons i jaqueta, crec que de vellut negre. Feia molta patxoca.

Per aquells anys no sols es feia una desfilada molt bonica, també al parc hi havia concursos de conills petits i de conilles de criança, gallines, galls, ànecs, oques, vaques i vedells... Els pagesos s'hi lluien. Era una demostració del que tenien a casa seva.

Després, la desfilada va canviar: primer els tractors; quan n'hi havia pocs feien gràcia. Es deia: "Això és un descans per al pagès amb la feina tan dura que té." Però quan va augmentar la maquinària començava a cansar. S'hi havia de fer un canvi.

El setembre del 1945 vàrem canviar de casa. Carrer de Corró 244. Escola nova. Vaig anar amb la mestra francesa a la tarda. No teníem pati ni resàvem. Ens marcava les llibretes per evitar que n'arrenquéssim els fulls. L'assignatura d'història ens la impartia per separat, al mateix temps aprofitava per preguntar-nos coses personals: la família, el carrer on vivíem, què feiem al matí... Personalment, és la millor mestra que he tingut.

Al matí, a cosir amb la Ramona Ferrer. Tot era més divertit, o jo també era més gran.

Al carrer de Corró hi havia més veïnat. Els dissabtes recollíem quatre cèntims i una mica de menjar i venien una mare i dues filles; duïen una pianola que sols tenia tres peces de música i tota la canalla a ballar, i els grans també. Hi havia un veí que tota la setmana treballava de comptador. El dissabte a la tarda i el diumenge al matí feia de barber, comentava que feia guardiola. Es va comprar una ràdio, i llavors obria el balcó de casa seva perquè poguéssim escoltar-la tot el barri. Recordo una retransmissió de l'Orquestra Selecció molt interessant.

En aquells temps, ens divertíem amb les revetlles. La canalla recollíem per fer foc. El record que en tinc és que trobàvem molt poca cosa per cremar. Tot s'aprofitava molt. Sant Joan, Sant Pere, Sant Jaume i també s'esperava molt la Festa Major: l'envelat al parc, els cavallets, algunes parades de lllaminadures i la paradeta del "Pajarito de la Suerte". El castell de focs es feia a la carretera de Joan Prim. Nosaltres el vèiem des de la plaça de Jacint Verdaguer. Actualment cada any procuro veure'l a Palou.

També hi havia el costum de recollir, durant tot l'any, una pesseta a la setmana per poder fer el sant de barri, pel setembre: Sants Metges.

La Festa Major va entrar en decadència, però l'any 1983, gràcies a l'impuls d'un jovent que va recollir la idea dels rajolers de 1897, es van formar els grups de Blancs i Blaus, i la festa va entrar en una nova forma de celebrar-la.

El Carnaval del 1949

La mare em va comentar que amb les companyes de Can Murtra havien decidit sortir pel Carnaval, el dissabte a la tarda, disfressades i amb la cara tapada (no era permès tapar-se-la), s'havia acabat la broma del carnaval tan rígid. Es van pintar molt i doble mitja: una de negra i una de marró, a veure què passava. Em va comentar que era més alta que ella i que se m'hi enduia. Tot estava molt estudiat: ens disfressaríem en una casa que tenia sortida pel darrere, donava a la via. Hi havia pocs habitatges i aniríem via avall fins al parc; sortiríem per la fonda Europa, en ple Granollers, i llavors ens escaparíem

pel carrer de Barcelona, Ricomà, Sant Jaume... fins a Prat de la Riba. Faríem cap al taller de mobles Boluda, per veure el marit d'una d'elles, que havia dit: "No us hi atrevireu". Doncs sí, i va sortir molt bé i divertit.

El meu cosí Joan em va deixar un vestit i el veí cordovès, un barret per amagar les trenes. Érem catorze de colla, totes dones, i representàvem un casament. A la tornada, en arribar a l'alçada de can Gurgui, el fotògraf, un guàrdia urbà ja ens esperava i a l'Europa n'hi havia un altre. La notícia havia arribat a l'Ajuntament. Van dir-nos de treure'ns les caretes. Nosaltres que no, i de sobte ells dos es van dir: "Però si són dones!", i vam respondre: "I a més grans; algunes, àvies!" Aleshores, ens van dir: "Aneu cap al parc i a casa vostra de seguida!" Una gran aventura. M'ho vaig passar molt bé.

Desembre de 1950

Vaig entrar a treballar a Roca Umbert. La tia Francisqueta li deia a la mare que quan plogués o fes calor em quedés a dinar a casa seva. A mi, mig m'agradava: els oncles tenien molts diaris d'abans de la Guerra (havien viscut a Barcelona). Hi havia *La Campana de Gràcia*, *L'Esquella de la Torratxa* i *El Be Negre*. Aquest últim no me'l deixava veure; deia: "Això és d'en Jaume [el seu fill] i tu ets massa jove". La tia era la més petita dels germans del meu avi. Amb ell es portaven setze anys. Sospito que el veia més com a pare que com a germà. Amb les batalletes que m'explicaven, vaig donar per entès que les guerres són una cosa horrible.

Jo li deia que em contessin coses de l'avi, però del cor, que eren més divertides. Així vaig començar a conèixer l'obra d'Anselm Clavé i la Societat Coral dels Amics de la Unió. L'oncle Salvador (marit de la tia) m'explicava més bé de què tractava l'obra de Clavé i el que significava en política.

El 6 de desembre de 1953 se'm mor la mare. Tenia disset anys. Amb la seva desaparició, hi ha un abans i un després, et canvia la vida totalment.

Avui en dia, quasi no es pot entendre el que es patia en els anys 50 per aconseguir una casa. Quan una parella es volia casar, la majoria havien d'anar a casa dels pares. No se'n feien, de noves, a Granollers. Les primeres que es van construir foren unes a sota l'hospital. Eren dues fileres: unes de cara al sanatori i les altres d'esquena i amb poca eixida, però eren boniques.

En haver-hi aquesta mancança d'habitatges, patia un assetjament terrible, però també he de dir que el comprenia. Se sabia que vivia sola i que festejava (llavors se'n deia així) i que el promès es feia una casa, de manera que en quedava una de buida. Per no cansar-vos, us diré que un dia vaig fer la determinació de tancar la porta, com si no fos a casa. En aquest sentit, va ser un temps molt amarg. A més, trobava que ningú no m'entenia. Jo mateixa no m'havia adonat que m'havia fet tan gran. Però, per altra banda, festejava i pensàvem a casar-nos. Aleshores vaig prendre la determinació que havia de fer com els altres. Principalment, per la meva part, havia de lluitar per començar una vida nova i normal.

L'any 1956 em vaig casar amb en Francesc Pujadas i Altimira.

El 1979 acabo el Segon Curs de Dames Auxiliars a la Creu Roja. Una assignatura pendent o una feina que m'hauria agradat fer. Les pràctiques a la Policlínica em van agradar molt. Però per a mi, no era un treball; era un servei voluntari. Vaig entrar a ser-ne sòcia.

El 6 de desembre vaig participar en el trasllat de ferits de l'accident de tren que va haver-hi a les Franqueses. A les oficines, hi guardàvem les pertinences dels morts. Era esfereïdor i molts dels familiars no entenien per què havien de passar per la Creu Roja abans d'anar a l'hospital.

El 1982, em vaig assabentar que la Societat Coral Amics de la Unió anava a la baixa i que un jove mestre, en Josep Marquès, es feia càrrec del cor d'homes i formaven una coral mixta. No havia cantat mai, però ho havia d'intentar. Tot per aconseguir que la Societat no es perdés.

El 1983, la coral mixta va fer el seu primer concert, el 5 de juny, a la Casa de Cultura Sant Francesc, i en seguiren molts més. També s'activa la coral infantil amb en Josep i la Roser Vila fent-hi de directors.

Aquell any, es canvia la junta. El mestre Josep Marquès ens va comentar que seria convenient que alguns de nosaltres hi entréssim. Amb dues companyes més, la Teresa Salvador i la Leonor Segundo, ens vam decidir. No cal dir que amb el suport de l'Angelina Colomer.

El 1984, s'intenta activar la Societat fent sortides a l'Escala de Barcelona, el Molino i el Liceu.

El 8 de desembre de 1985, hi ha l'homenatge a Josep Blanchart. Es va fer una gran festa amb concert matinal. Érem més de dos-cents al dinar. Hi havia canvi a la Presidència i se'm proposava. M'havia de decidir i vaig dir que sí. En presentar-me en Bonaventura Buixó, vaig pensar que aquell xicot també podria ser un futur president.

1986

En el seu moment, em vaig adaptar a ser presidenta de la Societat Coral Amics de la Unió. Ho vaig fer pel meu avi, Antoni Jubany i Cuquet, soci fundador. Considerava que li ho devia. Aquest mateix any es fa el primer concert als Pares Franciscans.

El 1987-1988 se'n renoven els estatuts.

El 1989 vaig deixar la junta, i molt ben deixada, a mans d'en Bonaventura Buixó.

Actualment, el 2011, l'entitat ha esdevingut escola de música, dirigida per Josep Vila i Jové. Avui es pot dir que s'ha aconseguit tirar-la endavant tal com molts granollerins i granollerines desitjàvem.

Però deixeu-me tornar a parlar de la meua relació amb la Creu Roja.

El desembre del 1988 s'hi va incorporar un nou president, el doctor Joan Roure. Em van demanar d'entrar a la junta. Tenia un bon record del doctor Roure amb Dames, i pels diaris locals percebia que hi havia dificultats. M'hi vaig pensar una mica, ja que no veia ben bé què hi podia fer: cura de ferits?, els temps havien canviat, era difícil que em necessitessin per a això. Però de seguida em vaig adonar d'en què consistia. Em va comentar que, a causa de la seva feina, havia pensat en mi per representar-lo algunes vegades.

Les dificultats a la Creu Roja eren econòmiques. Per sort, les activitats sanitàries sempre estan a flor de pell. La primavera del 1991 vam patir fets tràgics com l'atemptat d'ETA a Vic. Hi vam acudir de seguida. El 13 de desembre del 1992, homenatge als antics voluntaris. Es va intentar conciliar la ciutadania amb la Creu Roja i diria que es va aconseguir.

La meua missió era cercar reforços. La tasca que em tocava era difícil, però un dia, com aquell qui passeja per Granollers i troba amics i amigues per parlar, vaig trobar-me amb el bon amic Josep Marquès, i de seguida vaig pensar que com no se'm podia haver acudit abans! Era el directiu que necessitàvem. Va entrar el 1992 com a assessor d'economia i el 23 de desembre del 1993 va passar a ser-ne el president.

Dels dotze anys que vaig estar a la Creu Roja, en podria explicar moltes coses. Sols diré que m'ho vaig passar molt bé, fins i tot davant de les dificultats que vam passar.

Aquest 2011 he fet una visita guiada a la Roca Umbert. M'agrada el que al final ha esdevingut: Fàbrica de les Arts. De fet, tal vegada era previsible. Com si hi hagués una llavor plantada perquè hi sorgís tot el que ara s'hi està fent. Allà, als anys 50, hi trobaves molta companyonia, ens hi aparellàvem, hi feiem amics que duren tota la vida i també s'hi feien algunes trapelleries: el dissabte, els que es casaven hi celebraven un comiat de solters, no cal dir que d'amagat.

I, finalment, deixeu-me que torni a fer una nova referència a l'Ascensió.

L'any 2000, l'Ajuntament demana a la Creu Roja l'ambulància antiga de campanya. Va ser important, perquè vam poder reparar-la. També vam anar a col·laborar a la Mostra d'Entitats.

Personalment, el que més m'agrada de la festa són les exhibicions, tant les de música com les mostres de colles de capgrossos.

L'any 2008, amb el 70è aniversari del bombardeig de Granollers, es va inaugurar Can Jonch, Centre de Cultura per la Pau. Penso que ha estat un encert que Granollers disposi d'aquest equipament per treballar temes relacionats amb la pau i la recuperació de la memòria històrica.

Ja per acabar, desitjo bones festes a tots els granollerins i granollerines. Estic molt agraïda que m'hagueu escoltat.

Moltes gràcies.

Hermínia Jubany i Berga

Granollers, 31 de maig de 2011

Ajuntament de Granollers